

Isplov

S kopna se diže dim.
Drži na oku male ribarske kolibe
jer sunce će zaći
prije nego što prevališ deset milja.

Tamna voda, tisućuoka,
diže trepavice od bijele pjene,
da bi te pogledala, s čuđenjem i dugo,
tridest dana dugo.

I ako se brod oštro zaljulja,
i učini nesiguran korak,
stoj mirno na palubi.

Za stolom jedu sad
dimljenu ribu;
onda će muževi kleknuti
i krpati mreže,
a noću se spava,
sat ili dva,
i ruke će im postati meke,
čiste od soli i ulja,
meke poput kruha sna
od kojega lome.

Prvi val noći udara o obalu,
drugi već doseže tebe.

Ali ako dobro pogledaš prijeko,
 još možeš vidjeti stablo,
 što prkosno diže ruku
 – jednu mu je već odvalio vjetar
 – i misliš: kako još dugo
 koliko će još dugo
 grbavo drvo odolijevati nevremenu?
 Ništa se više od kopna ne vidi.
 Trebao si se rukom zariti u pješčani prud
 ili uvojkom zakvačiti za stijenu.

Pušuci u školjke, nemani mora klize
 na leđima valova, jašu i golim sabljama
 sijeku dane u komade, crveni trag
 ostaje u vodi, tamo te poliježe san,
 na ostatak tvojih sati,
 i gube ti se osjeti.

Tu se dogodilo nešto s konopima,
 zovu te, i ti se raduješ
 što te trebaju. Najbolje je
 raditi na brodovima,
 što plove daleko,
 vezati konope, crpsti vodu,
 zatvarati pukotine i čuvati tovar.
 Najbolje je biti umoran i pasti
 s večeri. Najbolje je izjutra

osvanuti s prvim svjetlom,
stajati nasuprot nepomičnu nebu,
ne mariti za neprohodnu vodu,
i dizati brod iznad valova,
put sunčane obale što vazda se vraća.

(Ausfahrt)

Oproštaj od Engleske

Jedva sam stupila na tvoje tlo,
šutljiva zemljo, jedva taknula koji kamen,
tvoje me je nebo uzdiglo tako visoko,
postavilo tako u oblake, maglu i još dalje,
da sam te napustila i prije
nego sam prišla sidrenju.

Oči si mi zatvorila
dahom mora i lišćem hrasta
što suzama sam polila,
da bilje sito raste;
iz mojih snova puštena
odvažuju se sunca prići
no sve je već prošlo
i prije nego dan će stići.
Sve ostade nerečeno.

Ulicama lepršaju velike sive ptice
i izgone me.
Jesam li ikad tu bila?

Nisam htjela biti viđena.

Oči su mi otvorene.
Dah mora i lišće hrasta?
Ispod zmija mora

vidim, umjesto tebe,
tonuti zemlju moje duše.

Na njezino tlo nisam nikad stupila.

(Abschied von England)

Padni, srce

Padni srce sa stabla vremena,
padni, lišće, s ohladnijelih grana,
koje nekoć grlilo je sunce,
padnite ko što suze padaju iz raširena oka!

Lepršaj, uvojče, još danima na vjetru
oko pocrnjelog čela boga zemlje,
pod košuljom šaka stišće
već razjapljenu ranu.

Zato budi čvrst kad se nježna leđa oblaka
tebi još jednom prignu,
uzmi kao ništa kad Himettos još jednom
napuni ti saće.

Jer seljaku malo vrijedi vlat u suši,
malo ljeto pred našim velikim rodnom.

I što to svjedoči tvoje srce?
Između jučer i sutra se klati,
bezglasno i strano,
a što kuca,
već je njegov pad iz vremena.

(Fall ab, Herz)

Reći tamno

Kao Orfej sviram
na strunama života smrt
i ljepoti zemlje
i tvojim očima, što vladaju nebom,
znam govoriti samo tamno.

Ne zaboravi da si, odjednom,
onoga jutra dok ti je ležaj
još bio mokar od rose a karanfil
još spavao na tvom srcu,
vidio tamnu rijeku
što je uza te protjecala.

Struna šutnje
napeta na val krvi,
taknuh tvoje zvučno srce.
Preobrati se tvoj uvojak
u sjenovitu kosu noći.
Crne su pahulje mraka
zasule snijegom tvoj lik.

Ja ti ne pripadam.
Oboje tugujemo sada.

Ali kao Orfej znam
na strani smrti život,

i plavi mi se
tvoje zauvijek zatvoreno oko.

(Dunkles zu sagen)

Pariz

Spleteni na kotač noći
izgubljeni spavaju
dolje u gromovitim hodnicima,
no gdje smo mi je svjetlo.

Ruke su nam pune cvijeća,
mimoza od mnogih ljeta;
zlatnost pada s mosta na most
bez daha u rijeku.

Hladno je svjetlo,
još hladniji kamen pred vratima,
a zdjele zdenca
već su napol ispražnjene.

Što će biti ako čežnjom za domom
obuzeti sve do lepršave kose,
ostanemo tu i pitamo: što će biti
ako ljepotu izdržimo?

Podignuti na kola svjetla
i budni, izgubljeni smo,
gore na ulicama genija,
no tamo gdje nismo je noć.

(Paris)

Veliki teret

Natovaren je velik teret ljeta,
sunčana lađa spravna je sred luke,
za tobom galeb ruši se pun buke.
Natovaren je velik teret ljeta.

Sunčana lađa spravna je sred luke,
na usnama galijunskih figura
neskriven javlja smiješak se lemura.
Sunčana lađa spravna je sred luke.

Za tobom galeb ruši se pun buke,
tonuće, nalog što ga daje zapad;
budna ćeš oka u svjetlu se utapat,
za tobom galeb ruši se pun buke.

(Die große Fracht)

Jesenji manevar

Ne kažem: to je bilo jučer. S bezvrijednim novcem ljeta u džepu ležimo opet na pljevi ruga, u jesenjem manevru vremena. Put bijega na jug nama se ne zbiva kao pticama. Pokraj nas, navečer, prolaze ribarske barke i gondole, i koji put me trun snom zasićenog mramora pogodi, gdje sam ranjiva, ljepotom, u oko.

U novinama mnogo čitam o hladnoći i njezinim posljedicama, o ludima i mrtvima, o prognanima, ubojicama i milijardama santi leda, a malo o ugodnome. A i zašto? Pred prosjakom, što u podne dolazi, zalupim vrata, jer vlada mir pa je moguće uštedjet si pogled, ali ne kišu nevesela umiranja lišća.

Daj da otputujemo! Daj da pod čempresima ili pod palmama ili u gajevima naranči za manju cijenu gledamo zalazak sunca, čemu ništa nije ravno! Daj da zaboravimo neodgovorena pisma onom jučer! Vrijeme čini čuda! No dođe li nepravo, s kucanjem krivnje: nećemo biti kod kuće! U podrumu srca, nesanu, nađem se opet na pljevi ruga, u jesenjem manevru vremena.

(Herbstmanöver)

Oročeno vrijeme

Teži dolaze dani:
 Na opoziv oročeno vrijeme
 već je vidljivo na obzoru.
 Uskoro ćeš morati zavezati cipelu,
 otjerati pse natrag u obore.
 Jer utrobe su riba
 ohladnjele na vjetru.
 Siromaški gori svjetlo vučika.
 Tvoj pogled pluži u magli:
 na opoziv oročeno vrijeme
 vidljivo je na obzoru.

Prijeko tone ti ljubljena u pijesak,
 on penje se oko njene lepršave kose,
 upada joj u riječ,
 nalaže joj šutnju,
 zatječe je smrtnu
 i voljnu za oproštaj
 nakon svakog zagrljaja.

Ne osvrći se.
 Zaveži cipelu.
 Pognaj pse.
 Baci ribe u more.
 Pogasi vučike!

Teži dolaze dani.

(Die gestundete Zeit)

Mostovi

Jače zateže vjetar traku pred mostovima

O traverze nebo
mrvi svoju najtamniju modrinu.
Tamo i amo na svjetlu
izmjenjuju se naše sjene.

Pont Mirabeau... Waterloo bridge...
Kako podnose imena
nositi bezimene?

Taknuti izgubljenima,
koje nije nosila vjera,
bude se bubnjevi u rijeci.

Osamljeni su svi mostovi,
i slava im je opasna
kao nama, a umišljamo si
da korake zvijezda
osjećamo na svojim ramenima.
Ali preko padova prolaznoga
ne nadsvođuje nas nikakav san.

Bolje je živjeti po nalogu
obala, od jedne do druge,
i preko dana bdjeti,
da traku pozvani dijeli.

Jer dosiže škare sunca
u magli, i ako ga zaslijepi,
obuhvati ga magla u padu.

(Die Brücken)

Sve dane

Rat se više ne objavljuje,
već nastavlja. Nečuveno
je postalo svakodnevnim. Junak
je daleko od borbi. Onaj slabi
pomaknut je u područja vatre.
Uniforma dana je strpljenje,
odlikovanje bijedna zvijezda
nade iznad srca.

Dodjeljuje se
kad se više ništa ne događa,
kad zanijemi topnička vatra,
kad je neprijatelj postao nevidljiv
i sjena vječnog naoružanja
prekriva nebo.

Dodjeljuje se
za dezerterstvo,
za hrabrost pred prijateljem,
za izdaju nedostojnih tajni,
i nepoštivanje
bilo koje zapovijedi.

(Alle Tage)

Veliki krajolik kraj Beča

Duhovi ravnice, duhovi rastuće rijeke,
 prizvani našem kraju, ne stanite pred gradom!
 Ponesite sa sobom što se od vina prelijeva
 preko lomnih rubova, odvedite do kanalčića,
 ako traži izlaz, i otvorite stepe!

Prijeko kržlja goli zglob nekog stabla,
 uskače kotač zamašnjak, tornjevi bušilica
 izbijaju iz polja proljeće, šume statua mekša
 izopačeni torzo zelenila, šarenica ulja
 bdije nad zdencima u zaravni.

I što je u tome? Ne plešemo više plesove.
 Nakon duge stanke: disonance prorijeđene, malo kantabila.
 (I dah im više ne ćutim na obrazima!)
 Mirno stoje kotači. Kroz prah i pljevu oblaka
 struže plašt, što pokrivaio je našu ljubav, Riesenrad.

Nigdje se kao tu prije prvih poljubaca ne jamče
 posljednji. S odjekom u ustima valja
 nastaviti ići i šutjeti. Gdje ždral
 u šašu plitkih voda dovršava svoj luk,
 sat u trsci kuca mu zvučnije od vala.

Onkraj je dah Azije.

Ritmički rast sjetve, zrelih kultura žetva
 prije propasti, ako su zapisane

znam još reći vjetru. Iza nasipa
mekša voda muti oko, i još će me
spopasti opojni osjećaj limesa;
pod jablanima na rimskom kamenu iskapam
poprište mnogonarodne žalosti,
za smiješkom da i smiješkom ne.

Sav se život otputio u slagalice,
nova nevolja blaži se sanitarno, u alejama:
kesten cvjeta nemirisno, dim svijeća
zrak više ne kuša, preko nasipa
u parku tako samotno leprša kosa, u vodu
tonu lopte, pokraj dječje ruke
sve do dna, i mrtvo oko
sreće modro, što je nekoć bilo.

Čuda nevjerovanja su bezbrojna.
Ustraje li srce u tome da bude srce?
Sanjaj da si čist, digni ruku na zakletvu,
sanjaj svoj rod, što te pobjeđuje, sanjaj
a ipak čuvaj mistični obrat u protestu.
S drugom rukom uspijevaju brojevi
i analize koje ti skidaju čaroliju.
Što te odvaja si ti. Oteci, vrati se
upućen, u novom oprostajnom liku.

Pred orkanom leti sunce na zapad,
dvije tisuće godina otišlo, ništa nam neće ostati.

Vjetar podiže barokne girlande,
 sa stuba pada lice puta,
 ruše se postaje u sumračna dvorišta,
 s komoda maske i vijenci...

Samo na trgu u podnevnu svjetlu, s lancem
 na podnožju stupa i najprolaznijem trenu
 sklona i odana ljepoti, odričem se
 vremena, duh među duhovima, što dolaze.

Maria am Gestade –
 brod je prazan, kamen je slijep,
 spašen nitko, pogođeni mnogi,
 ulje ne želi gorjeti, svi smo
 od toga pili – gdje je
 tvoje vječno svjetlo?

Eto su i ribe mrtve i plutaju
 put crnih mora, što nas čekaju.
 No ulili smo se odavno zahvaćeni
 strujom drugih rijeka, gdje je svijet
 izostao i malo je bilo vedrine.
 Kule ravnice nas hvale,
 da smo bezvoljno došli i pali
 na stubama sjete i padali dublje,
 s izoštranim sluhom za pad.

(Große Landschaft bei Wien)